

Bilješke.

I. Pobožnost 44 sv. misa. U poljskoj biskupiji Przemisl stali su oci »Bernardinci« (patres minores) u jednom samostanu uvoditi pobožnost t. zv. 44 svetih misa. Biva: tko još za života dade otslužiti za sebe 44 svete mise, duša će mu poslije smrti, biti treći dan riješena čistilišnih muka. Izdali su rečeni oci i neke tiskanice, u kojima su tvrdili, da je to »Božje objavljenje«.

S. Congr. s. Officii zabranila je dekretom od 17. ožujka 1934. tu praksu pod prijetnjom suspenzije za svećenike, a lišenja sv. sakramenata za laike, koji bi u spomenutu svrhu bilo sakupljali, bilo primali misne intencije. (Acta Apost. Sedis, god. 1934., str. 233).

II. Papinski dan se slavi ovih posljednjih godina više nego prije. Obično je to dan izbora ili krunisanja, kad se vjernici Gospodu Bogu zahvaljuju za izbor sv. Oca, preporučuju potrebe sv. Crkve, mole se za zdravlje njegovo i sl. Sv. penitencijarija apostolska javlja dekretom od 29. decembra 1933., da je sv. Otac podijelio potpuni oprost pojedinim vjernicima, koji se na taj dan ispovjede i pričeste, mole na nakanu sv. Oca i prisustvuju barem kojoj od vjerskih funkcija toga dana. A oprost od 10 godina onima, koji budu pobožno i skrušena srca prisustvovali kojoj od spomenutih funkcija i molili na nakanu sv. Oca. (Acta Apost. Sedis, god. 1934. str. 35.).

III. Internacionalni kongres za filozofiju održan je ove godine u Pragu od 2—7 rujna s veoma velikim brojem predavanja i izvješća. Pojedina pitanja su obrađivana u sekcijama, koje su imale da se bave samo jednim određenim pitanjem. Tako je n. pr. grupa C) obrađivala temu: Religija i filozofija, gdje su prvi dan između 4 izvjestitelja, govorila dva vrsna talijanska filozofa *M a s n o v o* i *O l g i a t i*, profesori s katoličkog sveučilišta u Milanu, a treći dan Isusovac *E. P r z y w a r a*. — U grupi E (psihologija i pedagogija) predavao je prof. *T o m a Ž i v a n o v i ć* iz Beograda o temi: Les premières bases de l'éthique delictuelle, a u grupi D (prirodne znanosti i moralna nauka) prof. *B r a n a P e t r o n i j e v i ć* o temi: Finitisme e monadologie.

Iz Zagreba je prisustvovalo nekoliko profesora sveučilišta. Predavao je docent dr. *P. V u k - P a v l o v i ć* o temi »Politika, odgoj, religija«. Misli, koje je iznio u tom predavanju (vidi »Napredak« br. 8./1934.) zaslužuju svaku pažnju i priznanje, baš obzirom na današnje prilike u kojima živimo.

IV. Internacionalni juridički kongres u Rimu održan je od 12. do 16. novembra na poticaj papinskog pravničkog instituta »Apolinara« t. g. na spomen što se od publikacije dekretala Grgura IX. navršilo 700, a od publikovanja Justinijanovog kodeksa 1400 godina. Pokroviteljstvo je imala rimska »Congregatio de seminaribus et studiorum universitatibus«.

Ništa manje nego 59 predavača je imalo nastupiti na tom kongresu. Među njima iz Ljubljane profesor *R a d o K u š e j s* temom: Das autonome Kirchenrecht als Teil der staatlichen Rechtsordnung

in Jugoslaviën i A. O d a r s temom: Novissimum jus matrimoniale tum materiale tum formale ecclesiae orthodoxae serbicae et jus matrimoniale in Codice juris canonici in quonam differant.

V. **Internacionalni kongres za tomističku filozofiju** održan je u Poznanju od 28—30. srpnja t. g. Na njemu je sudjelovao o. Hijacint Bošković, dominikanac iz Zagreba i govorio o temi: La relation de l'art et de la morale. Na II. akademickom tjednu u Pragu od 1.—7. kolovoza t. g. predavao je isti o. Bošković o temi: »Pojmy-forma, jsoučno-obsach«.

VI. **»Rukovodno načelo.«** Prof. T. Titov ocjenjuje u beogradskom časopisu »Bogoslovlje« br. 3/1934. najnovije djelo profesora na papinskom bibličkom institutu u Rimu Teofila Spačila, D. I.: Doctrina theologiae Orientis separati de revelatione, fide, dogmate, pars I. Priznaje, da autora vode naučni motivi u radu, da je spreman u struci, objektivan i tolerantan prema pravoslavlju u svojim izlaganjima.

Medutim kad Spačil iznosi neke zamjerke pravoslav. teologiji, kad navodi pogrešne neke stavove, onda se g. recenzent, ne ulazeći u samu stvar, utječe jednom apriorističkom stanovištu, pa toliko hvallenom autoru predbacuje, da mu je pogled na savremeno pravoslavno bogoslovlje »skroz pogrešan«. I to, veli, zbog toga, što on »nema tačnog i određenog rukovodnog načela za proučavanje toga bogoslovlja«. Iznenaduje vas ova smjela tvrdnja i znatiželjni ste, što li je to, toliko i tako nepristupačno »rukovodno načelo«, kojega profesor Spačil nema...?

Pa što je? Ono je: »istinska dogmatska nauka vaseljenske Hristove nerazdijeljene Crkve, u koje ne može da posumnja, a još manje da je poriče ni rimokatolička bogoslovska nauka...« Dakle: Spačil **nema** toga »rukovodnog načela«, t. j. ili on **ne poznaje** »istinske dogmatske nauke vaseljenske Hristove nerazdijeljene« etc... ili on **ne priznaje** te »istinske dogmatske nauke...« etc. Ili se od nje **udaljio** tako, da već onda nije kršćanin...

Očito je, da sam g. Titov ne vjeruje u to, što je napisao. On baš obratno vrlo dobro zna, da se Spačil kao vrstan dogmatičar ne udaljuje od »istinske nauke vaseljenske Hristove nerazdijeljene Crkve«; niti tjeđan ozbiljan pravoslavni teolog smije reći, da je Spačil ne poznaje ili ne priznaje, kad mu njegova djela baš protivno dokazuju. I što dalje g. Titov navodi da potkrijepi ovu svoju neobjektivnu tvrdnju, ne ulazi u stvar.

»Rukovodno načelo«, kako ga je g. recenzent ovdje označio, samo je jedna bizantinska fraza; u stvari je ono jedna predra suda, s kojom pravoslavni pristupaju k izučavanju pitanja, što ih dijele od katoličke Crkve. Ona im zamagljuje jasan i otvoreni pogled. Služi im da izbjegavaju jedan naučno precizan i koristan razgovor.

Takav način pisanja ne pokazuje nikakove volje, da u spornim pitanjima dođemo do objektivne istine. Odaje neki strah, koji je sasvijem suvišan. A tumači ujedno otkud ono zajedljivo pisanje i neko nepravoslavno izrugivanje s katolicima, kako se po neki puta sreće n. pr. u »Glasniku srpske patrijaršije«.